

Väljaandja: Vabariigi Valitsus
Akti liik: välisleping
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 15.06.1992
Avaldamismärge: RT II 1995, 28, 124

Eesti Vabariigi valitsuse ja Norra Kuningriigi valitsuse vaheline investeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse leping

Vastu võetud 15.06.1992

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta

Eesti Vabariigi valitsuse ja Norra Kuningriigi valitsuse vahelise investeringute vastastikuse soodustamise ja kaitse lepingu lõpetamise kokkulepe

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise ja lõppemise kohta

Mitteametlik tõlge

Eesti Vabariigi valitsus ja Norra Kuningriigi valitsus (edaspidi nimetatud lepingupoole),

soovides arendada kahe riigi vahelist majanduslikku koostööd,

püüdes innustada ja luua võrdsuse ning vastastikuse kasu alusel soodsaid tingimusi ühe lepingupoole investeerijate investeringutele teise lepingupoole territooriumil,

tõdedes, et investeringute soodustamine ja vastastikune kaitse vastavalt käesolevale lepingule stimuleerib initsiatiivi sel alal,

leppisid kokku alljärgnevas:

I artikkel. Definiitsioonid

Käesoleva lepingu tähenduses:

Mõiste «investering» hõlmab igat liiki varasid, mis on investeeritud ühe lepingupoole investeerija poolt teise lepingupoole territooriumile kooskõlas viimase lepingupoole seaduste ja määrustega, hõlmates sealhulgas eelkõige, kuid mitte ainult:

(I) vallas- ja kinnisvara, samuti kõiki muid asjaõigusi nagu hüpoteegid, pandiõigused, pandid ning muud sarnased õigused;

(II) osakuid, obligatsioone või teisi ettevõtluses osalemise vorme;

(III) nõudeid rahale, mida on kasutatud majandusliku väärtuse loomiseks, või nõudeid mis tahes majanduslikku väärtust omavale lepingulisele tegevusele;

(IV) tööstusliku ja intellektuaalse omandi õigusi nagu tehnoloogia, oskusteave, kaubamärgid ja äriväärus;

(V) kõiki seadusega või lepingu alusel antud ärikontsessioone, sealhulgas kontsessioonid loodusvarade otsimiseks, kultiveerimiseks, kaevandamiseks ja kasutamiseks.

Kaupadele, mis antakse redilepingu alusel rentniku käsutusse ühe lepingupoole territooriumil rendileandja poolt, kes on teise lepingupoole kodanik või selle territooriumil asuv juriidiline isik, antakse mitte vähem soodne käsitlus kui on antud investeringule.

Mõiste «tulu» tähendab investeringu rakendamise saadud seaduslikku summat, näiteks kasumit, intresse, litsentsilõivu, tasu, dividende ja teisi investeringutelt saadud seaduslikke sissetulekuid.

Mõiste «investeerija» tähendab kummagi lepingupoole suhtes:

a) füüsilist isikut, kes on vastava lepingupoole kodanik kooskõlas selle lepingupoole seadustega;

b) korporatsiooni, kompaniid, firmat, ettevõtet, organisatsiooni või assotsiatsiooni, mis on ühinenud või moodustatud selle lepingupoole territooriumil kehtiva seadusandluse alusel.

Mõiste «territoorium» tähendab:

Eesti Vabariigi territooriumi ja Norra Kuningriigi territooriumi, sealhulgas territoriaalmerd ning mandrilava, millel vastav riik kooskõlas rahvusvahelise õigusega kasutab suveräänseid õigusi nende alade loodusressursside uurimiseks ja kasutamiseks.

II artikkel. Käesoleva lepingu ulatus

Käesolev leping laieneb kõigile investeringutele, mis on tehtud nii enne kui pärast selle jõustumist, kuid ei laiene ühelegi investeringuga seotud vaidlusele, mis on tekkinud enne lepingu jõustumist, ega ühelegi enne lepingu jõustumist lahendatud investeringuga seotud nõudmisele.

III artikkel. Investeringute soodustamine ja kaitse

Kumbki lepingupool ergutab ning loob soodsad tingimused teise lepingupoole investeerijate investeringuteks oma territooriumil, võimaldab vastavalt oma seadustele ja määrustele neid investeringuid teha ning tagab neile võrdse ja õiglase käsitluse ning kaitse. Sellised investeringud peavad vastama selle lepingupoole seadustele ja määrustele, kelle territooriumil nad on tehtud.

IV artikkel. Enamsoodustatud riigi käsitlus

Ühe lepingupoole investeerijate poolt teise lepingupoole territooriumile tehtud investeringutele, samuti nendest saadud tuludele antakse mitte vähem soodne käsitlus kui mis tahes kolmanda riigi investeerijate poolt tehtud investeringutele antud käsitlus.

Käesoleva artikli alusel antud käsitlus ei laiene ühelegi lepingupoole poolt kolmanda riigi investeerijatele antud eelisele, mis lähtub mis tahes olemasolevast või tulevasesest tolli- või majandusliidust või muust sarnasest rahvusvahelisest kokkuleppes või

vabakaubanduslepingust, millega ükskõik kumb lepingupooltest on ühinenud või kavatses ühineda. Samuti ei ole selline käsitlus seotud lepingupoolte poolt kolmanda riigi investeerijatele antud ühegi eelise, mis tuleneb topeltmaksustamiskokkuleppes või teistest maksustamist käsitlevatest kokkulepetest või riiklikust maksustamisalasest seadusandlusest.

V artikkel. Kahjude kompenseerimine

Ühe lepingupoolte investeerijatele, kelle investeeringud kannatavad teise lepingupoolte territooriumil kahju sõja, revolutsiooni, muu relvastatud konflikti, riigisisese kriisiolukorra või muude selliste sündmuste tõttu, tagatakse tagasimaksmisel, hüvitamisel, kompenseerimisel või muude lahenduste puhul käsitlus, mis ei ole vähem soodus kui see, mille lepingupool tagab mis tahes kolmanda riigi investeerijatele. Sellised maksed peavad olema vabalt ülekantavad.

VI artikkel. Võõrandamine ja kompenseerimine

Ühe lepingupoolte investeerijate poolt teise lepingupoolte territooriumile tehtud investeeringuid ei tohi võõrandada, natsionaliseerida ega rakendada nende suhtes muid oma toimelt samaväärseid meetmeid (edaspidi nimetatakse kõiki niisuguseid meetmeid võõrandamiseks), välja arvatud juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- (I) võõrandamine toimub ühiskonna huvides ja siseriikliku seaduse alusel;
- (II) võõrandamine pole diskrimineeriv;
- (III) võõrandamine teostatakse kohese, adekvaatse ja efektiivse kompensatsiooni vastu.

Selline kompensatsioon peab vastama võõrandatud investeeringu turuväärtusele vahetult enne võõrandamise päeva ja tuleb tasuda viivitamatult. Kompensatsioon sisaldab intresse, arvestatud esimesest võõrandamisele järgnevast päevast kuni tasumiskuupäevani vastava valuuta ja konkreetse ajavahemiku suhtes kehtiva *LIBOR*'i tariifi järgi. Selline kompensatsioon peab olema efektiivselt kasutatav ja vabalt ülekantav.

VII artikkel. Ülekanded

Kumbki lepingupool lubab oma seadusi ja määrusi järgides teise lepingupoolte investeerijatel oma investeeringute suhtes viivitusteta vabalt üle kanda:

- (I) tulusid, litsentsilõive ja teisi investeeringutelt saadud sissetulekuid;
- (II) investeeritud kapitali või investeeringu osalisest või täielikust likvideerimisest või võõrandamisest saadud tulu;
- (III) fonde investeeringuga seotud laenude tagasimaksmiseks ja laenuprotsente;
- (IV) investeeringu raames töötavate võõrtöötajate töötasu.

Valuutaülekanded vastavalt käesolevale lepingule tehakse viivitamatult ja konverteeritavas valuutas, milles investeering tehti või investeerija nõusolekul mis tahes muus konverteeritavas valuutas ülekandekuupäeval kehtiva ametliku vahetuskursi alusel.

Lepingupooled kohustuvad kohtlema käesolevas artiklis viidatud ülekandeid vähemalt sama soodsalt kui mis tahes kolmanda riigi investeerijate poolt tehtud investeeringutest tulenevaid ülekandeid.

VIII artikkel. Subrogatsioon

Lepingupoolel või tema poolt määratud asutusel, kes teeb garantii alusel oma investeerijale makseid teise lepingupoolte territooriumil tehtud investeeringu eest, on subrogatsiooni alusel õigus kasutada nimetatud investeerija õigusi tegutseda tema nimel ning võtta enda peale investeeringuga seotud kohustusi. Subrogatsioon kindlustatud investeerija õiguste ja kohustuste suhtes laieneb ka käesoleva lepingu VII artiklis nimetatud ülekandeõigustele. Makseid sooritava lepingupoolte õigused või kohustused ei tohi ületada kindlustatud investeerija õigusi ega kohustusi.

IX artikkel. Investeerija ja lepingupoolte vahelised vaidlused

Käesolev artikkel laieneb mis tahes õiguslikule vaidlusele ühe lepingupoolte investeerija ja teise lepingupoolte vahel seoses esimese investeeringuga teise territooriumil.

Mis tahes vaidlus, mida ei ole sõbralikult lahendatud kuue kuu jooksul arvates kirjaliku nõude esitamisest, esitatakse ükskõik kumma vaidluspoolte palvel vahekohtule lõplikuks lahendamiseks. Arbitraažprotseduuris rakendatakse ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni arbitraažireegleid, mis võeti vastu peaassamblee poolt 15. detsembril 1976.

Kui mõlemad lepingupooled on ühinenud 18. märtsil 1965. a. Washingtonis allkirjutamiseks avatud Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringuvaidluste lahendamise konventsiooniga, võib alternatiivina 2. lõikes nimetatud protseduurile esitada investeerija palvel vaidluse lahendamiseks Rahvusvahelisele Investeeringualaste Vaidluste Lahendamise Keskusele (*ICID*). Käesolevaga nõustuvad mõlemad lepingupooled esitama nimetatud Washingtoni konventsiooni alusel *ICID*-le lahendamiseks mis tahes sellise vaidluse. Kui sellise vaidluse osapooled on eriarvamusel, kas lahendamiseks on sobivam lepituse- või arbitraažimeetod, langetab otsuse investeerija.

X artikkel. Lepingupoolte vahelised vaidlused

Käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamise tulenevad vaidlused lepingupoolte vahel lahendatakse võimaluse korral läbirääkimiste teel.

Kui vaidlust ei ole sel teel võimalik lahendada kuue kuu jooksul alates läbirääkimiste algusest, edastatakse see ükskõik kumma lepingupoolte palvel arbitraažikohtule.

Selline arbitraažikohus moodustatakse iga juhtumi jaoks eraldi järgmisel viisil:

kolme kuu jooksul alates arbitraažitaotluse laekumise kuupäevast määrab kumbki lepingupool ühe arbitraažikohtu liikme. Need kaks liiget valivad ühe kolmanda riigi kodaniku, kes määratakse mõlema lepingupoolte nõusolekul kohtu eesistujaks. Eesistuja määratakse ametisse kahe kuu jooksul alates ülejäänud kahe liikme määramise päevast.

Kui käesoleva artikli 3. lõikes nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole tehtud vajalikke määramisi, võivad lepingupooled muude kokkulepete puudumise korral paluda vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu presidendil. Kui Rahvusvahelise Kohtu president on ükskõik kumma lepingupoolte kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsiooni täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu asepresidendil. Kui asepresident on ükskõik kumma lepingupoolte kodanik või kui ta

mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsiooni täita, siis palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu ametiastmelt järgmisel liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

Arbitraažikohus kehtestab oma protseduurireeglid. Arbitraažikohus teeb oma otsused käesoleva lepingu sätete ning rahvusvahelise õiguse üldiste põhimõtete ja reeglite alusel. Arbitraažikohus võtab oma otsused vastu häälteenamusega. Niisugune otsus on lõplik ja siduv mõlemale lepingupoolele.

Kumbki lepingupool kannab ise oma vahekohtuniku kulud ning tema esinduskulud arbitraažiprotsessil; eesistuja kulud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad lepingupoole võrdsetes osades.

XI artikkel. Konsultatsioonid

Vajaduse korral tulevad kokku lepingupoole esindajad, et vaadata üle käesoleva lepingu täitmine. Need kohtumised toimuvad ühe lepingupoole ettepanekul diplomaatiliste kanalite kaudu kokku lepitud kohas ja ajal.

XII artikkel. Jõustumine

Käesolev leping jõustub allakirjutamise hetkel.

XIII artikkel. Kestus ja lõpetamine

Käesolev leping jääb algselt jõusse 20 (kahekümneks) aastaks. Seejärel on see jõus kuni 12 (kaheteistkümne) kuu möödumiseni päevast, mil ükskõik kumb lepingupoolest teatab teisele lepingupoolele diplomaatiliste kanalite kaudu oma otsusest käesolev leping lõpetada. Enne lepingu lõpetamise teate laekumist tehtud investeeringute suhtes jäävad I kuni XI artikli sätted jõusse edasiseks kahekümneaastaseks perioodiks alates teate laekumise kuupäevast.

Ülaltoodu kinnituseks on allakirjutanud, olles selleks oma valitsuste poolt vastavalt volitatud, käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud Tallinnas 15. juulil 1992. a. kahes eksemplaris inglise keeles.

Eesti Vabariigi valitsuse nimel
J. MANITSKI

Norra Kuningriigi valitsuse nimel
T. STOLTENBERG

Agreement Between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Kingdom of Norway on the Mutual Promotion and Protection of Investments

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Kingdom of Norway (each hereinafter referred to as a "Contracting Party"),

Desiring to develop the economic cooperation between the two states,

Preoccupied with encouraging and creating favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on the basis of equality and mutual benefit,

Conscious that the mutual promotion and protection of investments, according to the present Agreement will stimulate the initiative in this field,

Have agreed as follows:

Article I. Definitions

For the purposes of the present Agreement:

The term "investment" shall mean every kind of asset invested in the territory of one Contracting Party in accordance with its laws and regulations by an investor of the other Contracting Party and includes in particular, though not exclusively:

(I) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens, pledges and similar rights;

(II) shares, debentures or any other forms of participation in companies;

(III) claims to money which has been used to create an economic value or claims to any performance under contract having an economic value;

(IV) industrial and intellectual property rights, such as technology, know-how, trade-marks and goodwill;

(V) business concession conferred by law or under contract including concession to search for, cultivate, extract and exploit natural resources;

Goods that under a leasing agreement are placed at the disposal of a lessee in the territory of one Contracting Party by a lessor being a national of the other Contracting Party or a legal person having its seat in the territory of that Contracting Party, shall be treated no less favourable than an investment.

The term "returns" shall mean the lawful amount yielded by an investment such as profit, interest, royalties, fees, dividends and other lawful income derived from investment.

The term "investor" shall mean with regard to each Contracting Party:

a) a natural person who is a national of that Contracting Party in accordance with its laws,

b) any corporation, company, firm, enterprise, organization or association incorporated or constituted under the law in force in the territory of that Contracting Party.

The term "territory" shall mean:

The territory of the Republic of Estonia and the territory of the Kingdom of Norway including the territorial sea, as well as the continental shelf over which the state concerned exercises, in accordance with international law, sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.